

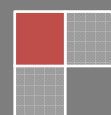
2012

Roční plán BESIP

Libereckého kraje

Stanoví jednotlivé projekty v oblasti BESIP Libereckého kraje pro rok 2012,
včetně výčtu jejich stěžejních aktivit a návrhu financování

Jan Polák
Verze 1
1.1.2012

Použité zkratky a pojmy	1
Úvod	2
Metodologie ročního plánu	3
1. Analytická část	4
1.1. Dopravní nehody v LK a jejich následky	5
1.2. Agenda bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v LK a problémové oblasti	6
1.2.1 Lidský činitel	6
1.2.2 Pozemní komunikace	12
1.3. Subjekty spolupráce v oblasti prevence a zvyšování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v LK	14
1.4. Liberecký kraj a projekty oblasti BESIP v Evropském kontextu	16
2. Návrhová část	17
2.1. Lidský činitel – plánované projekty 2012	18
2.2. Pozemní komunikace – Projekty 2012	36
2.3. Rozpočet	38
2.4. Časový plán	39

Použité zkratky a pojmy

BESIP - Bezpečnost silničního provozu

CSPSD - Centrum služeb pro silniční dopravu

ČR - Česká republika

DDH - Dětské dopravní hřiště

DSMC - Dopravní soutěž mladých cyklistů

ERN - Euroregion Nisa

ERSCH - European road safety charter (Evropská charta bezpečnosti silničního provozu)

KÚLK - Krajský úřad Libereckého kraje

LK - Liberecký kraj

MP - Městská policie

PČR - Policie České republiky

PR - Public relations (vztahy s veřejností)

Úvod

Situace v silničním provozu v České republice zůstává alarmující. Účastník silničního provozu v ČR podstupuje mnohem větší riziko, že bude zabit, než je tomu v jiných evropských zemích. Konstatování, že vysoký počet usmrcených a těžce zraněných účastníků provozu na pozemních komunikacích je nutným a neodstranitelným důsledkem společenských, politických a ekonomických změn, je nepřijatelné.

V roce 2001 Evropská Komise stanovila ambiciózní cíl snížit počet usmrcených osob při dopravních nehodách na polovinu hodnoty roku 2001.

S ohledem na současný vývoj je pouze pár zemí, které by mohly tento cíl v rámci EU naplnit. Jsou jimi zejména Francie a Portugalsko. Další úspěšné země jako Belgie, Německo či Švýcarsko, by mohly tohoto cíle dosáhnout v roce 2013. Statistiky smrtelných dopravních nehod v České republice již nyní naznačují, že dosažení tohoto cíle bude u nás velmi opožděno a posun případného naplnění tohoto cíle se odhaduje o více než 10 let.

Liberecký kraj se svými aktivitami zavázal podílet na tomto cíli a v roce 2008 se stal signatářem Evropské charty bezpečnosti silničního provozu. Tato charta je iniciativou Evropské komise konkrétně Generálního ředitelství pro energii a dopravu (DG TREN), podporující snižování tragických následků dopravních nehod a to způsobem vzájemné spolupráce mezi subjekty působícími v této oblasti v jednotlivých členských zemích, výměnou informací a zkušeností, ale i společnými kampaněmi pod logem iniciativy. Tato výzva je známá pod heslem „25,000 lives to save“ (25 000 životů, lze zachránit). Charta přímo vychází z bezpečnostního akčního plánu Evropské komise na rok 2002-2010 předloženého Generálním ředitelstvím pro dopravu a energii Evropské komise (DG TREN) vyjádřeného v Bílé knize evropské dopravní politiky. Pro Liberecký kraj znamená tento závazek snížit počet smrtelných následků dopravních nehod prostřednictvím svých aktivit na maximálně 18 osob. Dlouhodobé

zkušenosti poukazují na to, že je třeba zaměřit se na tyto oblasti:

Lidský činitel – dodržování pravidel provozu na pozemních komunikacích (zejména oblast rychlosti, používání bezpečnostních pásů, alkoholu), preventivní výchova účastníků silničního provozu – zaměřená zejména na předškolní a školní mládež, řidiče začátečníky, řidiče profesionály.

Pozemní komunikace – za prioritu moderní evropské dopravní politiky již není považována rychlá a nerušená jízda motorových vozidel, ale snaha o trvale udržitelnou mobilitu na základě hledání rovnováhy a harmonizace podmínek jednotlivých druhů dopravy (pěší, cyklistická, veřejná, individuální automobilová).

Vozidlo – technický stav vozidel, nejen z hlediska závad, ale také zavádění nových technologií zvyšujících bezpečnost, a to aktivní (tj. snaha předejít nehodě – opatření zaměřující se na výhled z vozidla, účinnost brzd, kvalita pneumatik, ..) a pasivní bezpečnost (tj. snaha snížit následky nehody – opatření zaměřující se na bezpečnostní pásy, tuhost karoserie,..).

Legislativní oblast – jasně, srozumitelně a vyčerpávajícím způsobem zpracovaná právní úprava, zpřísnění postihů, zajištění vymahatelnosti práva.

Cílem tohoto ročního plánu je vymezení projektů pro rok 2012, které se soustředí na nejvíce problémové oblasti dopravních nehod, stanovení výstupů a cílů jednotlivých projektů a aktivit. Roční plán BESIP Libereckého kraje vychází z následujících dokumentů.

- Koncepce BESIP LK (aktualizace 2010)
- Zpráva o vývoji dopravní nehodovosti (stav k 2010)
- Národní strategie bezpečnosti silničního provozu

Martin Sepp
náměstek hejtmana
pro resort dopravy

Metodologie ročního plánu

Roční plán BESIP LK je rozdělen na část analytickou a část - akční plán, který je dále dělen na okruhy Lidský činitel a Pozemní komunikace.

Prezentované oblasti:

BESIP LK navazuje na celonárodní strategii BESIP, proto jsou prezentované oblasti rozděleny obdobně. Při jejich stanovení bylo přihlédnuto ke specifikám LK, zejména k rozboru nehod a aktuálním problémům.

Témata:

V rámci jednotlivých oblastí jsou stanovena témata, která lépe specifikují cílení jednotlivých oblastí a odráží potřeby řešení v Libereckém kraji. Témata se v jednotlivých projektech mohou prolínat.

Projekty:

Projektem se rozumí konkrétní soubor aktivit, který vede k prezentaci jednoho či více témat. Projekty jsou staveny na konkrétní období. Je určen počátek jejich přípravy, počátek realizace a předpokládaný termín ukončení a vyhodnocení. Projekty mohou být stanoveny na krátké období, opakující se období, či meziročně. Za tímto účelem je v plánu navržen „časový plán jednotlivých témat“, který zobrazuje průběh přípravy a realizace projektů.

1. Analytická část

1.1. Dopravní nehody v LK a jejich následky

V roce 2010 zemřelo na silnicích v LK 18 osob, 137 osob bylo zraněno těžce a 1075 lehce, čímž bylo na území LK dosaženo cíle snížení smrtelných následků na polovinu roku 2001, kdy podle statistik zemřelo na silnicích v našem kraji 37. Nicméně, pohled do statistik dopravních nehod ukazuje, že je stále co zlepšovat. V roce 2010 zemřelo na našich silnicích 5 cyklistů a 3 motocyklisté. Problémovou skupinou jsou určitě senioři ať už jako chodci či řidiči motorových vozidel.

První pololetí roku 2011 není v porovnání s rokem 2010 nikterak příznivé. Za poslední roky docházelo k výrazným poklesům jak počtu, tak i následků dopravních nehod. V roce 2011 se tento trend zastavil a některé ukazatele začaly výrazným způsobem stoupat. Policie ČR za prvních šest měsíců roku 2011 šetřila v LK 1 679 nehod, při kterých bylo 14 osob usmrceno, 49 osob těžce zraněno a 509 osob lehce zraněno. V porovnání se stejným obdobím roku 2010 zaznamenáváme zvýšení počtu obětí dopravních nehod o 1, snížení počtu těžce zraněných o 1 a nárůst lehce zraněných o 66 osob.

Následující tabulky vyjadřují počty dopravních nehod, smrtelných následků, těžkých a lehkých zranění v ČR a LK od roku 2003 do roku 2011.

ČR				
	DN	Usmrceno	TZ	LZ
2003	195 851	1 319	5 253	30 312
2004	196 484	1 215	4 878	29 543
2005	199 262	1 127	4 396	27 974
2006	187 965	956	3 990	24 231
2007	182 736	1 123	3 960	25 382
2008	160 376	992	3 809	24 776
2009	74 815	832	3 536	23 777
2010	75 522	753	2 823	21 610
2011	75 137	707	3 092	22 519

LK				
	DN	Usmrceno	TZ	LZ
2003	8 877	63	202	1 289
2004	8 757	38	182	1 199
2005	9 018	42	206	1 218
2006	8 564	45	173	1 078
2007	7 993	46	159	1 123
2008	7 088	37	182	1 109
2009	4 366	25	145	1 128
2010	3 864	18	137	1 075
2011	3 620	26	117	1 199

Největším zabijákem na silnicích v LK zůstává dlouhodobě nepřiměřená rychlost, která si jenom v roce 2010 a v první polovině roku 2011 vyžádala 8 obětí na lidských životech.

Problematickou oblastí je určitě řízení pod vlivem alkoholu a dále způsob jízdy v souvislosti s nehodami motocyklistů.

LK vyhláší vždy dvouletou prioritu. V roce 2008 - 2009 to bylo právě jmenované řízení pod vlivem alkoholu. Pro období 2010 - 2011 byla prioritou nepřiměřená rychlost v návaznosti na vyhodnocení nehodových a nebezpečných úseků v LK. Prioritní oblasti bude věnován dále i rok 2012, kdy bude realizována převážná část kampaně „Uber plyn“ (více v návrhové části plánu 2012)

Další oblasti, kde nehodovost zažívá rostoucí trend jsou, problematika alkoholu za volantem (meziroční nárůst nehod proti 1 pol. 2010 činí přes 30%) cyklisté a jejich nehody (výrazné zvýšení následků v roce 2010 – 6 usmrcených v roce 2010).

Pozornost musí být také věnována podpoře dopravní výchovy podle tematického plánu MDČR a podpoře dopravních hřišť v LK. V roce 2010 se stal LK majitelem dětského dopravního hřiště v Liberci, které postupně upravuje a otevírá veřejnosti. V následujících letech je nutné zaměřit se na podporu ostatních hřišť ať již příspěvkem a žáka či jiným přímým druhem podpory.

Vhodné jsou také programy, které dále rozvíjí a podporují dopravní výchovu ve školách a

připravují děti a začínající řidiče na pohyb v dopravním prostředí.

1.2. Agenda bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v LK a problémové oblasti

Provádět prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích ukládá zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

- Ministerstvu dopravy ČR
- Krajům
- Obcím prostřednictvím obecních úřadů obcí s rozšířenou působností
- Policii ČR

Agenda BESIP Libereckého kraje je rozdělena na dva základní řešené okruhy

A. Lidský činitel

B. Pozemní komunikace

1.2.1 Lidský činitel

Okruh, který se zaměřuje na chování účastníka silničního provozu. Statistiky dlouhodobě poukazují na skutečnost, že dopravní nehoda je z drtivé většina zaviněna lidským činitelem a nikoliv technickou závadou vozidla či stavu komunikace. Je otázkou do jaké míry přispívá míra technické způsobilosti vozidla či komunikace ke vzniku dopravní nehody, která je následně označena jakožto „zaviněna řidičem“. I když je tato skutečnost otázkou spekulace, je zřejmé, že ke vzniku dopravní nehody je zapotřebí zpravidla kombinace více příčin, ve které oblast lidského činitele hraje významnou roli. Je tedy více než nutné věnovat se chování účastníka silničního provozu a to kontinuálně od předškolního věku až do věku seniora. V oblasti lidského činitele můžeme za hlavní úkoly agendy BESIP LK

Dostatečně doporučovat !

Účastníkům provozu na pozemních komunikacích je nutné předávat kvalitní

informační servis a doporučení vedoucí ke zvýšení jejich bezpečnosti.

Efektivně a nepřetržitě vzdělávat !

Vytvoření a podpora systému víceúrovňového vzdělávání v dopravní bezpečnosti. Kontinuálně pro všechny ohrožené skupiny účastníků.

Zásadně vynucovat !

Iniciovat nepřetržitý dohled nad bezpečností provozu na pozemních komunikacích Policií ČR, Městskými policiemi, Celní správou a následně efektivní řešení příslušnými orgány.

Nepřiměřená rychlost

Témata:

- Rychlost obecně
- Rychlost ve městech
- Nehodové úseky a jejich popis
- Rychlost jako nejčastější příčina smrtelných nehod

Za statistik plyne, že drtivou většinu dopravních nehod zaviní řidiči motorových vozidel. Za rok 2009 a 2010 to bylo přes 88% ze všech dopravních nehod v LK. Statistiky poukazují dále na skutečnost, že nejčastější příčinou dopravních nehod je nesprávný způsob jízdy. Co je však skutečně zahrnuto pod tímto pojmem? Je to zejména nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem jedoucím před, nebo jízda po nesprávné straně vozovky či neopatrné vjíždění na krajnici. Skutečnou příčinu však v mnoha případech hledáme právě v nepřiměřené rychlosti. I za předpokladu, že pomíneme tento nedostatek statistických údajů, je podle celkových čísel nepřiměřená rychlost za poslední dva roky nejčastější příčinou smrtelné dopravní nehody a nehody s těžkým, ale i lehkým zraněním. Za rok 2009 a 2010 podle statistik zemřelo na silnicích v LK v důsledku nepřiměřené rychlosti 14 lidí, dalších 102 bylo zraněno těžce a 740 lehce. Podíl smrtelných následků nepřiměřené rychlosti na celkovém počtu smrtelných nehod za roky 2009 a 2010 činil 33 %. Jde tedy o nejzávažnější příčinu dopravních nehod v souvislosti s následky, které je nutné věnovat

soustředěnou pozornost. V projektech týkajících se nepřiměřené rychlosti je velmi nutná spolupráce s Policií ČR a Městskými policiemi. Zejména pak při dohledu nad dodržováním rychlostních limitů a spojení tohoto dohledu s patřičnou medializací, která může mít preventivní charakter. Při dohledu nad dodržováním rychlostních limitů je vhodné zaměřit se na úseky častých dopravních nehod, případně rizikové úseky, kde již došlo k vážným dopravním nehodám a dále na úseky v obcích, kde nehody způsobené nedodržováním povolené rychlosti tvoří významný podíl na nehodách s vážnými zraněními.

Za tímto účelem LK realizoval v roce 2011 projekt „Bezpečněji na silnicích“ v rámci přeshraniční spolupráce, jehož cílem bylo identifikovat pro celý kraj, ale i samostatně pro jednotlivé okresy, místa na silniční síti s nejčastějším výskytem nehod s těžkými osobními následky (těžké zranění nebo usmrcení) v letech 2008 – 2010.¹

Základním podkladem pro analýzu byly formuláře Policie ČR z nehod s těžkými osobními následky, které se staly v LK v letech 2008 – 2010. Ve všech formulářích byly znečitelněny veškeré údaje, které podléhají ochraně osobnosti. Celkem bylo předmětem analýzy 607 nehod s těžkými následky v uvedených letech.

Problematiku nepřiměřené rychlosti je velmi nutné vnímat s ohledem na mladé a začínající řidiče, kteří se významně podílejí na dopravních nehodách způsobených nepřiměřenou rychlostí. Mladí jednájí silněji než dospělí ve vztahu k momentálnímu okamžiku. Vyzkoušení si hranic vlastních nebo vozidla a dosažení určitého sociálního statutu, stojí v popředí jejich zájmu. V dopravním provozu jim pak chybí vědomí zodpovědnosti a předvídání možných následků jednání. Nebezpečí rizika zvyšují snahy o imponování a

vzbuzování respektu (předvádění se) a chybějící vnímání nebezpečnosti jednání a situací. Mladí lidé často podceňují význam pocitu bezpečnosti nebo tento ani nevnímají. K tomu přistupuje nedostatečná praxe v řízení vozidla.

Psychologická charakteristika mládí ve vztahu k řízení motorových vozidel:

- impulsivnost
- krátká časová perspektiva – tady a teď
- sebestřednost, z toho plynoucí preference práv před povinnostmi, nižší odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, netolerance k potřebám a pocitům ostatních
- vyšší hladina tolerance vůči riziku, respektive nižší schopnost vnímání rizika, přímo vyhledávání nebezpečí a dobrodružství
- experimentování, jednání na zkoušku, chybné vyhodnocení výsledku (teď mi to vyšlo, tak to půjde i příště)
- hledání svého místa ve společnosti, soutěživost, předvádění se, kompenzace neúspěchu jinou aktivitou, vliv party, obava z neúspěchu, posměchu, vyloučení
- nekritičnost k míře vlastních schopností, předčasná sebedůvěra, zbytečné sebezpodceňování
- generační vzdor vůči autoritám, konvencím, omezování, příkazům a zákazům
- podléhání nenápadně vnucovaným, pro mladé atraktivním, vzorům chování, propagovanému životnímu stylu (reklama- být odvázaný a nevázaný, svobodný, chtít cokoliv, vše se mi přizpůsobí, nic není problém a když je, tak se někdo postará; hrdinské kousky celebrit apod.)

Motivace k řízení motorového vozidla:

- řidičské oprávnění jako průkaz dospělosti
- řízení motorového vozidla jako druh zábavy
- získání pozice mezi vrstevníky

¹ Na analýze se podíleli společnost Mission Zero Projekt z Německa jako partner projektu a expert na dynamiku jízdy vozidla a HBH Projekt spol. s r.o. jako subdodavatel projektu vzešlý z výběrového řízení pro expertízu z hlediska bezpečného uspořádání pozemních komunikací.

Příčiny dopravních nehod mladých řidičů a řidiček:

- rychlost jízdy, často až absurdně za hranicí nejen dovolené, přiměřené, ale i v rozporu s fyzikálními zákony, opojení z rychlé jízdy bez ohledu na následky
- podcenění nebo nepřiznání oslabené tělesné a duševní kondice (odolnost vůči únavě, řízení vozidla po fyzickém vyčerpání např. sportem, po nevyspání, nedodržení zásad mentální hygieny)
- problém alkoholu, drog
- malá řidičská, ale i životní zkušenost v předvídání a toleranci chování ostatních účastníků provozu
- mezní zkušenosti a hledání napětí jako motivy pro rychlou jízdu, které jsou specifické pro mladé řidiče²

Další činností, kterou lze ovlivnit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v souvislosti s nepřiměřenou rychlostí, je podpora projektů měst a obcí vedoucí ke zvýšení počtu zařízení pro měření rychlosti. Preventivní charakter mají určitě projekty poukazující na nebezpečí a následky dopravních nehod způsobených nepřiměřenou rychlostí, ve spojení s dalšími aspekty, jako je dodržování bezpečné vzdálenosti, pozornost, předvídání možných rizik a mnoho dalších.

Řízení pod vlivem alkoholu a návykových látek

Témata:

- Nehody způsobené jízdou pod vlivem alkoholu
- Kontroly a represe
- Mladí lidé a alkohol za volantem
- Návykové látky a jejich vliv na řízení

Zhoršená schopnost řídit motorové vozidlo nastává již při nízkých hladinách alkoholu v krvi pod 0,5 promile. Je prokázáno, že již jeden půl litr piva zhoršuje schopnost řídit. Dopravní nehody pod vlivem alkoholu navíc končí častěji těžším zraněním, a to z několika důvodů. Ovlivněný řidič se jednak dopouští hrubších chyb a dále se při samotné nehodě hůře chrání.

Statistiky dopravních nehod roku 2009 poukázaly na skutečnost, že problém alkoholu za volantem je v LK velmi aktuální. Nehody způsobené řidiči pod vlivem alkoholu oproti roku 2008 významně vzrostly, zejména pak smrtelné následky těchto nehod, kterých o 6 přibylo. Rok 2010 pak zaznamenal mírný pokles dopravních nehod způsobených řidiči pod vlivem alkoholu. V roce 2011 pak pokračoval významný nárůst nehod ale i přestupků způsobených pod vlivem alkoholu.

V LK podle údajů policistů stoupl počet řidičů, kteří se dopustili přestupku řízení pod vlivem alkoholu v loňském roce z necelých čtyř set na téměř šest set. Velmi závažnou informací je vysoký počet přestupků řidičů, kteří řídili pod vlivem drog a to zejména na Českolipsku.

Vliv jiných drog než alkoholu je legislativně hůře upraven z důvodu obtížnějšího stanovení hladin drog v organismu a jejich ovlivnění schopnosti řídit motorové vozidlo.

Negativní vliv na schopnosti řízení motorové vozidla je však popsán zejména u následujících skupin drog:

- Konopné látky (marihuana, hašiš)
- Halucinogeny
- Stimulancia (amfetaminy, kokain, extáze)
- Opiáty (heroin)
- Sedativa (antidepresiva, anxiolytika)

Každá z těchto skupin drog přináší různé účinky, které zásadně ovlivňují chování účastníků silničního provozu jako je:

- zkrácení reakčního času,
- snížení pozornosti,

² PhDr. Vlasta Rehnová (Centrum dopravního výzkumu Brno), duben 2007

- snížení schopností udržet trajektorii jízdy
- poruchy orientace,
- agresivita a další

V současné době je problematika návykových látek v souvislosti s řízením motorových vozidel podceňována, zejména pak u skupiny konopných látek a veřejnost není dostatečným způsobem informována o jejich nebezpečí.

Alkohol a problematika drog byla tématem preventivní kampaně „Neber druhým budoucnost II“, která běžela od července až do 23. září v LK a měla za úkol seznámit respondenty s problematikou alkoholu za volantem.

Tým proškolených hostesek navštívil téměř 140 provozoven a oslovil kolem 4000 lidí. Hostům restaurací byly podávány informace o tom, jak alkohol působí na vnímání člověka a jak dlouho ho tělo odbourává, co hrozí, pokud řídí pod jeho vlivem podle nového bodového systému nebo jaké jsou limity v Evropě.

Používání zádržných systémů

Témata:

- Bezpečnostní pásy
- Dětské autosedačky a jejich správné používání
- Znalosti rodičů a dětí, osvojení správných návyků

Zádržnými systémy rozumíme prvky pasivní bezpečnosti ve vozidle (bezpečnostní pásy, dětské zádržné systémy – dětské autosedačky). Jejich použití je velmi často podceňováno a v případě, že jsou motoristy použity, tak v mnoha případech špatným způsobem.

Zádržné systémy ve vozidle jsou přitom jedním ze základních předpokladů bezpečnosti řidiče a posádky ve vozidlech, jejichž použití má významný vliv na ochranu zdraví v průběhu nehody.

Bezpečnostní pásy a zádržné systémy jsou nejvíce účinné při čelních srážkách, které tvoří převážnou většinu dopravních nehod motorových vozidel a nejvíce jsou účinné přibližně do rychlosti 70 km/hod. Nad tuto hranici jsou síly působící při nárazu již tak velké, že dochází k poranění vnitřních orgánů a velmi vážným až smrtelným zraněním. To znamená, že svoji účinnost mohou prokázat zejména v intravilánu, kde také dochází k největšímu počtu dopravních nehod. Poutání v obci, při přejíždění na krátkou vzdálenost, je však velmi často podceňováno.

Použití dětských zádržných systémů - dětských autosedaček bylo hojně diskutované téma, zejména po 1.5.2008, tedy s ukončením výjimky přepravy dětí vozidly zabezpečující přepravu dětí do mateřských nebo základních škol a na sportovní, kulturní a společenské akce, přičemž rychlost vozidla byla omezena na maximálně 70 km/h a dále výjimky, která stanovila možnost v případě, že přesahuje-li počet přepravovaných dětí starších tří let počet sedadel vybavených bezpečnostními pásy nebo dětskými autosedačkami, může řidič na pozemních komunikacích, s výjimkou dálnic a rychlostních silnic, přepravovat na zadním sedadle větší počet dětí, než je počet sedadel vybavených bezpečnostními pásy nebo dětskými autosedačkami bez použití zádržného systému. Pohodlí ustoupilo rozumu a přispělo tak k ochraně dětí v provozu na pozemních komunikacích, nicméně existují stále aspekty, na kterých je nutné výchovnými a osvětovými projekty pracovat. Je prokázáno, že dětské zádržné systémy jsou sice používány, jejich instalace však bývá provedena řidiči špatně a to ve více jak polovině případů, čímž se velmi zvyšuje riziko zranění dítěte. Je tedy vhodné formou osvětových programů pokračovat ve vzdělávání rodičů v této problematice.

V roce 2010 a 2011 byl LK realizován projekt, který zahrnoval program pro matky z mateřských center v LK. Tématem byla zejména ochrana dětí jako pasažéra ve vozidle. Celkem kurzy prošlo kolem 100 účastníků. Spolupráce s mateřskými centry dále LK rozvíjí. V roce 2010 je připraven

k realizaci další nadstavbový program určený pro mateřská centra v LK.

Způsob jízdy

Témata:

- Kurzy bezpečné jízdy ve vozidle
- Kurzy bezpečné jízdy na motocyklu
- Začínající motocyklista, zvládnutí krizových situací.

Ve statistikách je nesprávný způsob jízdy označován za příčinu největšího počtu dopravních nehod. Nesprávný způsob jízdy jak je uvedeno výše spatřujeme zejména v nedodržení bezpečné vzdálenosti, neopatrné jízdě na krajnici vozovky, v jízdě v nesprávném jízdním pruhu, nezvládnutí řízení vozidla atp. Je nutné si však uvědomit, že tyto situace mohou přijít zejména v souvislosti s nepřiměřenou rychlostí, která však není při šetření nehody prokázána a není tak odhalena skutečná příčina dopravní nehody.

Problematiku, na kterou je nutné se v rámci této oblasti soustředit vnímáme v souvislostech zejména s mladými a začínajícími řidiči a motocyklisty. Zde je prostor pro široké působení výukových programů a nadstavbových programů základních kurzů autoškol. Výuka této oblasti se soustředí na zvládnutí krizových situací a vštípení dobrých zásad pro bezpečnou jízdu.

Mladí řidiči z LK mají již dva roky možnost absolvovat základní kurz bezpečné jízdy za symbolickou cenu na autodromu v Sosnové. LK společně s partnery tyto kurzy připravil pro 600 zájemců. Podmínkou účasti za zvýhodněnou cenu je bydliště účastníka v K a zároveň věk nepřesahující 30 let nebo držení řidičského oprávnění ne déle než 3 roky.

V roce 2011 se LK započal věnovat ve větší míře také začínajícím motocyklistům. V roce 2011 byl za podporu Euroregionu Nisa v rámci programu Cíl III pro podporu přeshraniční spolupráce realizován projekt „Motocyklisté, učme se přežít“ pro 120 motocyklistů, následně byl projekt opakován pro další stovku motocyklistů.

Většina vážných dopravních nehod motocyklistů je spojena s mladými lidmi, jejich nedostatečnými zkušenostmi a chybějícím tréninkem bezpečného ovládnutí motocyklu. V autoškole se motocyklista naučí spoustu věcí spojených s provozem motocyklu, nicméně zde není prostor na trénování některých situací, které v provozu na reálné silnici běžně nastávají. I z tohoto důvodu byly do projektu zapojeny autoškoly v LK, které měly možnost tuto výuku svým žákům doporučit.

Ochrana nejvíce zranitelných účastníků

Témata:

- Chování dětí jako chodců a cyklistů
- Dopravní výchova ve školách a mimo ně
- Bezpečnostní prvky, reflexní materiály
- Ohleduplnost k chodcům a cyklistům

Nejvíce zranitelné účastníky silničního provozu můžeme rozdělit podle různých kritérií. Z pohledu cílení jednotlivých programů je však vhodné věnovat se zvláště cyklistům a chodcům – dospělé populaci a dále pak dětem, kterým musí být věnována největší pozornost.

V roce 2010 zavinily řidiči nemotorových vozidel v LK celkem 89 nehod, z toho 6 děti. Chodci za stejné období zavinili 53 dopravních nehod, děti se podílely na 24 nehodách. Do konce září 2011 pak sledujeme velmi výrazný nárůst nehod způsobených chodci a řidiči nemotorových vozidel o celých 98 nehod. Nárůst nehod dětí o celých 21 případů.

Konkrétním problémem, který musí být řešen preventivními programy jsou cyklisté. Při detailnějším pohledu do záznamů o zranění cyklistů je zřejmé, že při pádu na kole dochází často k velmi vážným poraněním hlavy. Zákon o provozu a pozemních komunikacích stanovuje, že cyklista mladší 18 let je povinen za jízdy používat ochrannou přilbu schváleného typu a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě. Bylo by však samozřejmě žádoucí, aby ochrannou přilbu používalo co nejvíce cyklistů bez rozdílu věku a komunikace, i když jim to

zákon výslovně nenařizuje. Správně nasazená přílba dokáže ochránit před zranění až v 80 % případech.

Děti jako účastníci silničního provozu jsou skupinou, kterou musíme bezesporu chránit komplexním přístupem, zejména efektivní dopravní výchovou a projekty podporující tuto výchovu.

Dopravní výchovu zajišťuje na školách Ministerstvo dopravy – BESIP, prostřednictvím vydaných materiálů pro mateřské školy a základní školy. Systematická výuka na dětských dopravních hřištích v rozsahu normy znalostí teorie a praxe s ukončením závěrečného přezkoušení a při splnění požadované normy znalostí získání „Průkazu cyklisty“ je realizována ve 4. ročnících základních škol. 5. – 8. třídy základních škol mají možnost se účastnit postupové soutěže „Dopravní soutěž mladých cyklistů“. Středním školám, tedy velmi ohrožené skupině a začínajícím řidičům není v současné době věnována potřebná pozornost a veškerá práce je ponechána až na jednotlivých autoškolách.

V roce 2010 proběhla velmi významná podpora dopravní výchovy LK, která systémově podpořila nejen dopravní výchovu, ale zavedla i motivační prvky pro provozovatele směrem k propagaci dopravní výchovy ve školách, ale i u veřejnosti.

LK se v roce 2010 stal vlastníkem dětského dopravního hřiště v Liberci, které bylo posledním hřištěm z celoroční výukou dopravní výchovy, které nebylo v majetku obce či kraje. Ostatní hřiště byla v minulosti převedena na obce bezplatně z Centra služeb pro silniční dopravu. LK využil možnosti koupě tohoto hřiště a stal se jeho provozovatelem. Cílem LK je vytvořit z dětského dopravního hřiště v Liberci metodické hřiště pro celý kraj. V dubnu 2011 bylo hřiště v Liberci otevřeno pro veřejnost a to včetně víkendových dní. Do konce září ho navštívily stovky rodin s dětmi a zájem o volnočasové aktivity na dětském dopravním hřišti roste. Program silniční bezpečnosti zajišťuje pro rodiny s dětmi Tým silniční bezpečnosti Libereckého kraje.

Další způsoby, které přispívají k podpoře a rozvoji dopravní výchovy v LK je finanční podpora LK v režimu proplácení dopravy na výuku a příspěvek na odučeného žáka. Druhá jmenovaná dotace slouží ke zlepšení podmínek pro výuku na dětských dopravních hřištích. V roce 2011 se podařilo LK dovybavit hřiště s celoroční výukou moderními interaktivními tabulemi.

Prostřednictvím týmu silniční bezpečnosti LK, jsou oslovovány další skupiny dětí, které nejsou přímo v daném školním roce zasaženy dopravní výchovou. Program „Dny s dopravní výchovou“, který je stěžejní činností týmu silniční bezpečnosti byl v roce 2011 realizován na více jak 30 ti školách. Tento program dále rozvíjí témata dopravní výchovy a obohacuje je o praktické ukázky, zejména v oblasti viditelnosti a používání zádržných systémů ve vozidle.

Nově byla v roce 2011 věnována pozornost také skupině seniorů v dopravě. Seniori představují významnou skupinu účastníků silničního provozu jako řidiči, ale také jako cyklisté a chodci. Seniori mají zpravidla velké zkušenosti a odhadují dopravní situace s rozmyslem. Ale s věkem často přichází zdravotní problémy, které omezují pohybové, sluchové nebo zrakové schopnosti a to může v dopravním prostředí způsobovat problémy. Mnoho seniorů také podceňuje vzrůstající nebezpečí na silnicích.

V rámci agendy bezpečnosti 2011 byla seniorům v dopravě věnována akce „Týden bezpečnosti v Libereckém kraji II“, který zahrnoval besedy spojující prevenci kriminality, poskytnutí první pomoci a stěžejní část činila dopravní bezpečnost, kterou přednášel „Tým silniční bezpečnosti společně s Policií ČR.“

Technika a profesionálové

Témata:

- Zimní výbava, zimní pneumatiky
- Únava za volantem - řízení a odpočinek, přeprava nebezpečných materiálů

V projektech technika a profesionálové se LK zaměřuje na specifické oblasti lidského činitele. Jsou jimi zejména oblasti povinné výbavy řidičů, stavu vozidla v zimním období a řidiči profesionály ve vztahu k řádnému dodržování dob řízení, dob odpočinku, bezpečnostních přestávek a dalších povinností, které ukládá zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění a předpisy s ním související.

Silniční doprava prováděná za účelem podnikání (ale i doprava prováděná za účelem vlastních potřeb v podnikání) je provozována zejména nákladními vozidly nad 3,5 t (tahače s návěsem, příp. přívěsem) a autobusy, které z hlediska případných následků dopravní nehody znamenají větší nebezpečí než osobní vozidla.

V roce 2011 pokračovala kampaň „Zimní výbava“, která přinesla informace zejména o novele zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Novela zavádí v novém ust. § 40a povinné používání zimních pneumatik (M+S) na všech druzích pozemních komunikací pro vozidla kategorií M a N, a to v období od 1. listopadu do 31. března za podmínky, že

- a) se na pozemní komunikaci nachází souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, nebo
- b) lze vzhledem k povětrnostním podmínkám předpokládat, že se na pozemní komunikaci během jízdy může vyskytovat souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza.

a další podmínky stanovené zákonem. Tato a další návazné informace týkající se zimní výbavy, úseků osazené dopravní značkou – zimní výbava, byly předmětem komunikační kampaně LK realizované v říjnu 2011.

1.2.2 Pozemní komunikace

Důležitým faktorem při eliminování bezpečnostních rizik a tím i předcházení vzniku dopravních nehod, je sledování navržených stavebních úprav již ve fázi zpracovávání jednotlivých stupňů projektových dokumentací.

Dokumentace budou již v této fázi projektování podrobeny sledování bezpečnostních auditorů. Bezpečnostní audit je v mnoha vyspělých zemích standardním nástrojem zvyšování bezpečnosti pozemních komunikací. Je to procedura, během níž kvalifikovaný tým nezávislých odborníků hledá bezpečnostní deficity dopravního projektu. Bezpečnostní audit nespočívá v kontrole dodržení příslušných technických podmínek, norem a předpisů. Auditóři se dívají na projekt perspektivou jeho budoucích uživatelů – tedy řidičů, cyklistů, chodců, osob s omezenou schopností pohybu a orientace a snaží se identifikovat bezpečnostní problémy, které by mohly nastat za rozličných dopravních, povětrnostních, světelných a jiných podmínek. Výsledkem auditu je závěrečná zpráva, ve které jsou shrnuta zjištění auditorů a jsou v ní obsažena doporučení k odstranění nalezených problémů. Výsledky auditu nejsou pro investora závazné, záleží pouze na něm, zda bude doporučení auditorů akceptovat. I přes skutečnost, že není bezpečnostní audit prozatím uzákoněn na silnicích ve vlastnictví kraje, používá LK tento nástroj ve věci zvyšování bezpečnosti silničního provozu.

V oblasti zvyšování bezpečnosti silničního provozu na pozemních komunikacích, konkrétně v oblasti pozemní komunikací, je nutné se zabývat i kontrolní činností schválených opatření. Tento úkol je ze zákona dán zejména silničním správním úřadům v rámci výkonu státního dozoru, správcům pozemních komunikací v rámci kontrol pozemních komunikací a zástupcům Policie ČR. Konkrétně se jedná o kontroly dodržování podmínek rozhodnutí ve věci různých dopravních omezení, jako jsou například uzavírky, zvláštní užívání apod., kontroly funkčnosti stávajícího dopravního značení, dopravního zařízení či

zařízení pro provozní informace, reklamních zařízení či jiných pevných překážek apod.. Nutností je postupné zavádění inteligentních dopravních systémů – telematických zařízení, která slouží k podávání aktuálních informací o provozu na pozemních komunikacích. V rámci kontrolní činnosti je nezbytné postupně vytvářet kontrolní místa u pozemních komunikací, na kterých lze provádět kontrolní prohlídky zejména nákladních vozidel, kontroly jejich zatížení, uložení nákladu, dodržování přestávek apod.

Důležitým počinem LK v roce 2011, bylo zpracování bezpečnostní inspekce na silnicích II. třídy v LK. Bezpečnostní inspekce byla provedena společností Cityplan spol. s r.o. z pohledu uživatele silnice, a byly při ní specifikovány bezpečnostní nedostatky a specifikována doporučení.

Bezpečnostní inspekce proběhla formou průjezdu a vizuálního zhodnocení srozumitelnosti a bezpečnosti silnice z pohledu uživatele – řidiče. Byl proveden záznam a zadokumentování hlavních viditelných bezpečnostních rizik a nedostatků, a to ve směru jízdy, tedy s průjezdem oběma směry.

Inspekce se týkala všech silnic II. třídy na území LK, tj. 486,6 km silnic, tedy průjezdu a hodnocení 973,2 km komunikací, 144 obcí a 22 železničních přejezdů. Bezpečnostní inspekce byla zpracována v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/96/ES o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury.

Bezpečnostní inspekci silnic II. tříd, včetně průtahů obcemi, na území LK bylo zjištěno 1067 více či méně nebezpečných závad, které je nutné pro zvýšení bezpečnosti na těchto komunikacích co nejdříve odstranit. V průměru se tedy vyskytuje na každém kilometru silnice 1,1 závad. Některé úseky byly v době provádění inspekce v částečné nebo úplné uzavírce kvůli loňským povodním, které postihly tento kraj, a nebyly proto hodnoceny. Kromě závad zvyšujících následky nehod (pevné překážky) byla věnována pozornost také dalším závadám, které zvyšují riziko vzniku nehody. Jednou z těchto závad je

nesprávně nebo nedostatečně osazené svíslé směrové dopravní značení (IS). Při inspekci byla zjištěna řada problémů, které zhoršují orientaci řidiče při jízdě k jednotlivým cílům a tím odvádí jeho pozornost, např. od dopravních značek upravujících přednost v jízdě.

Nejčastěji opakujícími se bodovými nedostatky jsou pevné překážky, které v největší míře reprezentují poškozená nebo chybně osazená zádržná zařízení a špatně provedené autobusové zastávky.

Nejčastěji opakujícími se liniovými nedostatky jsou špatné podmínky pro pěší v obcích a opotřebované nebo chybějící vodorovné dopravní značení.

Prioritizace závad k jejich odstranění vychází především z míry rizika jednotlivých závad. V první řadě by však měly být odstraněny již zjištěné bezpečnostní nedostatky správcem komunikace.

V rámci nízkonákladových opatření nutno především odstranit závady na zádržných zařízeních, ať už jde o nahrazení stávajících nevhodných zádržných zařízení, nebo osazení nových svodidel v exponované poloze.

Tato pilotní inspekce by měla sloužit jako podklad pro podrobnější identifikaci zjištěných nedostatků a konkrétní návrh jejich sanace. Podrobná bezpečnostní inspekce by již měla brát ohled na nároky záboru pozemků, projektovou dokumentaci a náklady na odstranění těchto závad.

Z celkového počtu 1 067 závad lze celých 957 závad zařadit do tzv. nízkonákladových opatření k jejich odstranění. Z uvedeného vyplývá, že 90 % všech závad lze odstranit s nákladem nižším než 100 000 Kč/opatření. Celkový odhad na úpravy bezpečnostních rizik byl vyčíslen na 90 mil. Kč. Bez nákladů na úpravy průtahů obcemi (chodníky, prvky pro zklidnění dopravy apod.).

Dalším projektem, který definoval problémové oblasti bylo zpracování nehodových lokalit v LK. Projekt byl realizován pod názvem

„Bezpečněji na silnicích“ realizovaný společně s německým partnerem Mission Zero Projekt a spolufinancovaný z Fondu malých projektů.

Společnost HBH Projekt spol. s r.o., která vzešla z výběrového řízení, měla pro vyhodnocení nehodovosti k dispozici data z dopravních nehod v LK za období let 2008 - 2010 s následky smrtelných a těžkých zranění.

Na základě analýzy těchto dat byly identifikovány nehodové lokality, které byly následně posouzeny i z pohledu dalších faktorů, významně se podílejících na vzniku jednotlivých dopravních nehod (např. viditelnost, stav komunikace, stav dopravního značení atd.). Nehodové lokality, které byly takto identifikovány a posouzeny jsou součástí této publikace včetně jejich popisu, popisu rizik a fotodokumentace. Součástí vyhodnocení každé z nehodových lokalit je i návrh na možné řešení ke zvýšení bezpečnosti v těchto nebezpečných úsecích.

Cílem materiálů zpracovaných v rámci projektu bylo poskytnutí informací pro účastníky silničního provozu v Euroregionu Nisa a pro odbornou veřejnou při hledání řešení v rámci zvyšování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Na základě tohoto rozboru byly již v roce 2011 zahájeny akce, které odstranily nejhorší nedostatky nejčastěji formou instalace nového dopravního značení, které na tyto úseky a jejich nebezpečnost upozorňuje.

1.3. Subjekty spolupráce v oblasti prevence a zvyšování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v LK

S cílem maximálně podpořit zvyšování silniční bezpečnosti, zvláště plnění „Národní strategie bezpečnosti silničního provozu“ zřídila vláda České republiky ke dni 1. prosince 2004 usnesením č. 833 ze dne 1. září 2004 Radu vlády České republiky pro bezpečnost silničního provozu, která je stálým poradním orgánem vlády a vrcholným koordinačním orgánem v oblasti bezpečnosti silničního provozu. Koordinuje činnost ústředních orgánů státní správy, Parlamentu, krajů, obcí, nestátních neziskových organizací i podnikatelských subjektů aktivních v této oblasti.

Dalším subjektem je Oddělení BESIP, které je integrální součástí Ministerstva dopravy, odboru komunikace s veřejností. Provádí preventivní činnost v oblasti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích v souladu se zákonem 361/2000 Sb. V LK je zastoupena prostřednictvím regionálního pracovníka, jehož úkolem je zejména zajištění dopravní výchovy v kraji a dále pořádání preventivních akcí, ve spolupráci s místními institucemi.

Policie ČR je zákonem 361/2000 Sb., pověřena vykonávat dohled nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích, a to zejména tím, že kontroluje dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích a podílí se na jeho řízení, objasňuje dopravní nehody, vede evidenci dopravních nehod a projednává v blokovém řízení přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Reforma Policie ČR přinesla změnu z pohledu územní spolupráce účinnou od 1.1.2010. Vytvoření 14 krajských ředitelství policie má za cíl zjednodušení komunikaci mezi kraji a Policií ČR a efektivní řešení bezpečnostní problematiky v kraji.

V oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích existuje řada dalších subjektů, jejichž zkušenosti v problematice jsou významným přínosem aktivit vztahujících se k BESIP.

Kromě ministerstev, krajů, obcí a policie (státní i městské) to mohou být např. zdravotní a komerční pojišťovny, správci pozemních komunikací, motoristické organizace, výrobci a dovozci automobilů a příslušenství, dětské organizace a další odborníci jako jsou pedagogové, dopravní psychologové nebo soudní znalci, zástupci autoškol.

LK spolupracuje v oblasti agendy BESIP s výše uvedenými subjekty i s řadou dalších partnerů s veřejného i soukromého sektoru.

Mezi další právní normy, které upravují oblast BESIPu patří zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých zákonů, a ten ukládá České kanceláři pojistitelů zřízené tímto zákonem, podílet se na předcházení škodám v silničním provozu, dále zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, upravuje povinnosti vlastníků, správců a uživatelů pozemních komunikací v oblasti užívání a hospodaření s pozemními komunikacemi.

Pro územní působnost kraje byl jako iniciativní a kontrolní orgán Zastupitelstvem LK zřízen Výbor pro dopravu. Má 13 členů, kteří se schází jednou do měsíce a zabývají se otázkami z oblasti dopravy v Libereckém kraji, včetně agendy BESIP. Jakožto orgán pro potřeby synchronizace aktivit BESIP a sledování plnění dlouhodobých cílů v území LK byl zřízen řídicí výbor BESIP, jehož členové jsou odborníky z konkrétních oblastí, které se bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích týkají. Řídicí výbor se schází minimálně jednou za rok.

V předchozích letech byla úspěšně realizována spolupráce s následujícími subjekty:

- Hasičský záchranný sbor LK,
- Policie ČR,

- Ministerstvo dopravy - BESIP
- AZOS s.r.o. - specialisté na dopravní bezpečnost,
- Výzkumný tým dopravní bezpečnosti ŠKODA auto,
- Záchraný tým Českého červeného kříže,
- Městská Policie v Jablonci nad Nisou,
- Městská Policie v Liberci,
- Městská Policie v České Lípě,
- Odtahy Liberec - František Říha,
- WARM UP Liberec,
- ContiTrade Services s.r.o.
- Nadační fond Pepina
- HBH Projekt s.r.o.
- Mission Zero Projekt GmbH
- a dalšími subjekty s veřejného a soukromého sektoru

Tyto a další subjekty se podílely zejména na přípravě a realizaci týdnů bezpečnosti v LK a akcích týmu silniční bezpečnosti. Komerční subjekty se podílely na realizaci formou dodávek služeb, někteří bezplatně.

Spolupráce s těmito subjekty bude pokračovat i v roce 2012

Spolupráce s médii v roce 2011 probíhala na vysoké úrovni. Tiskové zprávy byly publikovány prostřednictvím oddělení informací a PR Krajského úřadu LK a dále za pomoci externího dodavatele. Problematika bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích byla předmětem reportáží dopravního magazínu RTM a GENUS TV.

1.4. Liberecký kraj a projekty oblasti BESIP v Evropském kontextu

Charta European Road Safety Charter je iniciativou Evropské komise konkrétně Generálního ředitelství pro energii a dopravu (DG TREN), podporující snižování tragických následků dopravních nehod a to způsobem vzájemné spolupráce mezi subjekty působícími v této oblasti v jednotlivých členských zemích, výměnou informací a zkušeností, ale i společnými projekty pod logem iniciativy. Charta přímo vychází z bezpečnostního akčního plánu Evropské komise na rok 2002-2010 předloženého Generálním ředitelstvím pro dopravu a energii Evropské komise (DG TREN) a vyjádřeného v Bílé knize evropské dopravní politiky. V roce 2008 se stal LK signatářem této charty a zavázal se podílet na společném cíli snížení obětí dopravních nehod na polovinu do roku 2010. Výchozím rokem je rok 2001.

Za účelem pozvednutí povědomí, zviditelnění nejlepších regionálních aktivit a nabídky pracovat společně pro bezpečnost na silnicích Komise ustanovila Evropské dny bezpečnosti. První Evropský den bezpečnosti proběhl 27.dubna 2007 a byl věnován mladým lidem, začínajícím řidičům a sdílení zkušeností. Byl zaměřen zejména na následky alkoholu a drog při řízení a zlepšování dopravní výchovy mladých lidí. LK se připojil k prvnímu Evropskému dni bezpečnosti a uspořádal týden plný aktivit. Akce nesla název „Týden bezpečnosti v LK“ a byla prvním projevem spolupráce.

V roce 2008 vyhlásila Evropská komise druhý Evropský den bezpečnosti, kterého se LK zúčastnil již jako signatář charty. Téma dalšího týdne bezpečnosti znělo „Bezpečnost ve městech“. V roce 2009, 2010 a 2011 publikoval LK svoje činnosti na stránkách European road safety charter.

2.Návrhová část

2.1. Lidský činitel – plánované projekty 2012

Pro rok 2012 jsou stanoveny následující projekty. Část z těchto projektů je pokračování víceletých a úspěšných projektů. Některé se zavádějí jako nové v souvislosti s vývojem nehodovosti v LK.

Stručný přehled projektů

P1 - TÝM SILNIČNÍ BEZPEČNOSTI LK

Tým silniční bezpečnosti je pilířem agendy BESIP LK. Nejvýraznější aktivitou týmu je program pro základní školy v LK – Dny s dopravní výchovou, který byl nastartován v roce 2010.

P2 - TÝDNY BEZPEČNOSTI V LIBERECKÉM KRAJI

Týdny bezpečnosti jsou tradičními projekty LK. V roce 2012 bude pořádán již 10. a 11. týden plný aktivit zaměřený na konkrétní téma. Cílem je jeden z těchto týdnů pořádat v rámci přeshraniční spolupráce.

P3 - BESIP LK NA INTERNETU

BESIP LK na internetu zahrnuje pro rok 2012 vedení rozšířeného portfolia internetových služeb. Internetové stránky budou rozvíjeny směrem k lepší přístupnosti a budou doplněny o v současné době chybějící prvky.

P4 - PROJEKTOVÉ SOUTĚŽE

Cílem vyhlášení projektové soutěže je podpořit nejlepší projekty realizované městy, obcemi a neziskovými subjekty působícími ve zvyšování či prevenci v oblasti BESIP.

P5 – UBER PLYN !

S ohledem na dlouhodobý vývoj dopravní nehodovosti a vlivu nepřiměřené rychlosti na následky dopravních nehod bude LK pokračovat masivní dlouhodobou kampaň s cílem snížení vážných dopravních nehod zapříčiněných aspektem nepřiměřené rychlosti.

P6 - BEZ TOLERANCE III

Pokračování projektu – kontaktní kampaně, která započala v roce 2010. Medializace problematiky alkoholu a návykových látek za volantem.

P7 - KURZY BEZPEČNÉ JÍZDY - ZAČÍNÁJÍCÍ ŘIDIČI

Pokračování kurzů bezpečné jízdy pro mladé a začínající řidiče, jehož cílem je trénink a vytvoření správných návyků při jízdě.

P8 - KURZY BEZPEČNÉ JÍZDY - RODIČE S DĚTMI

Speciální kurz bezpečné jízdy spojený s výukou bezpečnosti jízdy ve vozidle a ochranou dětí v silničním provozu.

P9 - UČME SE PŘEŽÍT IV - ZAČÍNÁJÍCÍ MOTOCYKLISTÉ

Cílem projektu je nadstavba v nabytí znalostí a zkušeností čerstvých držitelů řidičského oprávnění skupiny A, resp. podskupiny A1 a dále šíření informace o výukových možnostech nejen v rámci Euroregionu Nisa. Projekt bude inovovaným pokračováním projektu realizovaného v roce 2010 a 2011. Pro realizaci bude zvolen polský partner

P10 - DĚTSKÝ DEN S DOPRAVOU

Tradiční den pro děti na Libereckém letišti s tematikou dopravní bezpečnosti.

P11 - KRAJSKÉ KOLO DSMC

Dopravní soutěž mladých cyklistů je evropskou soutěží a je každoročně vyhlašována Ministerstvem dopravy a dalšími ústředními orgány. Organizace je členěna od základních kol, přes okresní, krajské, celorepublikové až k evropskému finále. LK pořádá krajské kolo DSMC. V roce 2012 se uskuteční v termínu 7. - 8.6 v Liberci.

P12- PODPORA DOPRAVNÍ VÝCHOVY A PROVOZ DDH

Z rozpočtu odboru dopravy LK bude v roce 2012, jako v předchozích letech, financována doprava dětí ze základních škol na dopravní výchovu na DDH. Dále bude podporována činnost dopravních hřišť formou příspěvku na žáka a další rozvoj hřišť motivačními nástroji.

Dále bude zajištěn provoz DDH v Liberci a financován jeho rozvoj.

P13 - TRADIČNÍ SOUTĚŽE LK

V průběhu roku budou pořádány tradiční soutěže pro děti a to jednak znalostní soutěže prostřednictvím webových stránek www.pankuzel.cz a dále výtvarná soutěž „O pohár hejtmana“.

P14 - MONITORING NEHODOVOSTI A PR V REGIONU

V rámci agendy BESIP LK bude v roce 2012 upozorněno prostřednictvím TV spotů na jednotlivé rizikové úseky a vážné dopravní nehody, které se staly v předchozích letech. Dále bude pokračovat pravidelné vydávání tiskových zpráv a jejich distribuce médiím. V této souvislosti bude v průběhu roku 2012 probíhat následný monitoring nehodových a nebezpečných úseků a vyhodnocování vážných dopravních nehod v LK.

P15 - PROFESIONÁLOVÉ

V roce 2008 byl LK ve spolupráci s Centrem dopravního výzkumu a Centrem služeb pro silniční dopravu vydána tiskovina „Jízda pro život“. Ta bude distribuována i v roce 2012. Dále bude distribuována tiskovina zaměřená na základní informace o přepravě nebezpečných věcí podle dohody ADR.

P16 - ZIMA 2012

Kampaň zima 2012 bude realizována ve spolupráci s odbornými partnery. Kampaň bude spočívat v prezentacích týmu silniční bezpečnosti v obchodních domech v LK. Jedná se o pokračování kampaně z předchozích let.

P1 - TÝM SILNIČNÍ BEZPEČNOSTI LK

Tým silniční bezpečnosti LK zlepšuje znalosti veřejnosti o bezpečném chování v silničním provozu. Osobním a názorným způsobem ukazuje, jak zvýšit bezpečnost v různých situacích.

Tým silniční bezpečnosti LK byl založen na konci roku 2007. Od té doby se pravidelně účastní akcí pro podporu bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, ať už pořádaných LK případně dalšími subjekty.

V roce 2011 byly znalosti týmu silniční bezpečnosti LK prohloubeny o další školení ve spolupráci s odbornými partnery, zejména s koordinačním pracovištěm BESIP o:

- opakované školení zákona č. 361/2000 Sb. a souvisejících předpisů
- opakované školení na bezpečnostní prvky
- školení první pomoci a cvičení záchranářů
- školení komunikace
- inovace výuky na příkladu dopravní výchovy
- školení na problematiku zimní výbavy

V roce 2011 byla výrazně zefektivněna a zintenzivněna účast týmu silniční bezpečnosti na společenských akcích. Společně s partnery pak byl realizován projekt „Dny s dopravní výchovou“ v základních školách v LK. Celkem se jednalo o 110 výjezdů v roce 2011 (v roce 2010 – 65). V roce 2011 byly dále realizovány internetové stránky týmu silniční bezpečnosti spojené s elektronickou poradnou.

Tým silniční bezpečnosti LK je od svého prvopočátku orientován na komunikaci s účastníky provozu nikoliv na pouhé prezentace. Z tohoto důvodu budou i v roce 2012 dále prohlubovány znalosti členů týmu a to i ve všech relevantních oblastech dovedností.

Plánovaná školení 2012:

- opakované školení zákona č. 361/2000 Sb. a souvisejících předpisů
- opakované školení na bezpečnostní prvky
- školení komunikace
- inovace výuky na příkladu dopravní výchovy
- kurzy bezpečné jízdy (Car-Pro, Autodrom Sosnová)

Plánované projekty týmu silniční bezpečnosti 2012

- dny s dopravní výchovou ve školách v LK
- dětský den s dopravou
- účast na akcích týdnů bezpečnosti v LK
- společné dopravně-bezpečnostní akce s PČR a MP
- kurzy bezpečné jízdy pro matky s dětmi
- kurzy začínajících motocyklistů „Učme se přežít II“
- tematické akce na DDH v LK
- akce v rámci projektu Zima „2012“
- další společenské akce pořádané LK a dalšími subjekty

Stěžejní program týmu pro rok 2012 DNY S DOPRAVNÍ VÝCHOVOU

Tento program je rozdělen do dvou částí, ve kterých se tým zaměřuje na vybraná témata dopravní bezpečnosti (zádržné systémy, viditelnost, bezpečné chování na pozemních komunikacích, bezpečná jízda na kole a na motocyklu, první pomoc) Program probíhá vždy ve škole a jediným požadavkem z naší strany je prostor pro prezentaci a organizaci skupin žáků.

Témata:

První pomoc, zádržné systémy, bezpečné chování na pozemních komunikacích, chodec, bezpečná jízda na kole, viditelnost a reflexní materiály, začínající motocyklisté, bezpečná jízda na kole a reflexní materiály

Měřitelnost výsledků:

Počet akcí, počet oslovených účastníků.

P2 - TÝDNY BEZPEČNOSTI V LIBERECKÉM KRAJI

Týdny bezpečnosti jsou tradiční aktivitou agentury BESIP LK. V kalendářním roce jsou až na jedinou výjimku vždy uspořádány dva týdny, které jsou věnovány určitému tématu. V roce 2011 to byly témata „Cyklisté“ a dále „Senioři v dopravě“. Jednalo se o v pořadí 8. a 9. Týden bezpečnosti.

Týden bezpečnosti I/2012, který proběhne v dubnu 2012, ponese téma „dopravní výchova v rodině“. Zapojení rodičů je jedním z faktorů úspěchu výchovy dopravní bezpečnosti. Předávané znalosti a zkušenosti mohou mít výrazně vyšší dopad, pokud se sdílí odpovědnost mezi školou, resp. informacemi nabytými ve škole a rodiči. Děti se učí efektivněji, pokud se jim dostane stejných a jasných bezpečnostních pokynů jak z domova, tak ze školy v rámci dopravní výchovy.

Za tímto účelem bude cílem „Týdne bezpečnosti“ seznámit rodiče s principy dopravní výchovy a základními pravidly pro ovlivňování dětí k odpovědnému chování v dopravním prostředí. V rámci týdne bezpečnosti budou pořádány a podpořeny akce zejména na dětských dopravních hřištích v kraji, které jsou centrem dopravní výchovy, a které mohou snadněji propagovat dopravní výchovu i pro veřejnost.

„Týden bezpečnosti II/2012“ bude věnován tématu „Mladí a začínající řidiči“. Cílovou skupinou budou středoškoláci a vysokoškoláci. Pro ně bude připraven multimediální program navazující na kampaň „Uber plyn“. Týden bezpečnosti II/2012 bude dále provázán v úzké spolupráci s nadačním fondem Pepina a připojen k akci „Evropský týden mobility a den bez aut 2012“.

Měřitelnost výsledků:

Počet akcí, počet oslovených účastníků.

P3 - BESIP LK NA INTERNETU

V roce 2012 bude pokračovat provoz a rozvoj internetových projektů, které jsou v současné době velmi úspěšnými portály, obsahující řadu informací nejen pro veřejnost, ale také pro odborníky a média. Pomocí internetových projektů se měsíčně daří oslovit až 8000 návštěvníků.

Centrální stránky, kam jsou umísťovány veškeré informace obsahují na 450 informačních podstránek a v průběhu roku 2011 na ně bylo umístěno přes 300 aktualit z oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Pro názornost zde bylo umístěno přes 70 fotogalerií. Stránky jsou provozovány na doméne www.bezpecnenasilnicich.cz. Obsah tvoří informace pro návštěvníky a občany euroregionu o důležitých faktorech dopravy a zajímavostech v jednotlivých regionech, o pravidlech silničního provozu v ČR, Německu a Polsku (nebezpečná místa, hraniční přechody,..), kampaních a akcích týkajících se bezpečnosti silničního provozu v euroregionu.

Podpůrné informační stránky

www.tymbezpecnosti.cz

Jedná se o stránky Týmu silniční bezpečnosti, zřízené pro podporu aktivit BESIP LK prostřednictvím elektronické poradny.

www.neberdruhymbudoucnost.cz

Internetové stránky věnované problematice řízení pod vlivem alkoholu a návykových látek.

Internetové stránky projektu „**Učme se přežít**“ vznikly v rámci projektu pro motocyklisty jako součást publicity. V roce 2012 bude hledán partner pro provoz informací uvedených v rámci projektů zaměřených na bezpečnost motocyklistů v našem kraji a aspekty nehodovosti motocyklistů.

Sociální síť—Facebook

Pro podporu komunikace byla v roce 2011 zřízena stránka projektů BESIP LK na sociální síti facebook. Zde jsou umísťovány veškeré aktuální informace akčního charakteru, např. informace o provozu dětského dopravního

hřiště, mediální výstupy kampaní a ostatní novinky týkající se bezpečnosti provozu v našem kraji.

Internetové stránky pro děti - pankuzel.cz

V roce 2012 bude dokončeno propojení stránek s projektem škodahrou.cz. Tento unikátní projekt společnosti Škoda auto obsahuje cenné výukové materiály, které na základě dlouhodobé spolupráce s výzkumem dopravní bezpečnosti Škoda auto je poskytnut LK k další prezentaci. Portál pro děti tak získá v rámci tohoto partnerství unikátní obsah zaměřující se na problematiku dětí v silničním provozu:

- jako chodec
- jako cyklista
- bezpečnost při jízdě ve vozidle

V roce 2012 bude realizována správa a rozvoj stávajících internetových stránek, včetně rozšiřování partnerství, obsahu a služeb na internetu.

Měřitelnost výsledků:

Návštěvnost portálů, počet získaných kontaktů.

P4 - PROJEKTOVÉ SOUTĚŽE

Cílem vyhlášení projektové soutěže je podpořit nejlepší projekty realizované městy, obcemi a neziskovými subjekty působícími ve zvyšování či prevenci bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Projektová soutěž bude vyhlášena v rámci prvního týdne bezpečnosti v LK. Podpořeny budou zejména projekty, které budou zaměřeny na cílovou skupinu cyklistů.

Dalším cílem projektových soutěží je dostat danou problematiku více do regionu. Obce a města, jsou ve svých obvodech doma, znají místní podmínky, konkrétní potřeby a jsou na ně schopny velmi efektivně reagovat. Soutěž projektů je vyhlašována z důvody podpory místních aktivit v oblasti BESIP.

Podpořené projekty mohou být následující:

- Prezentace vlastních aktivit bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích
- Semináře pro účastníky silničního provozu
- Besedy ve školách a jiných vzdělávacích institucích
- Programy navazující na dopravní výchovu
- Vydání a distribuce tiskoviny, učebnice, podpůrných výukových prvků apod., navazující na dopravní výchovu
- Soutěže s předmětem zvyšování prevence a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

P5 – UBER PLYN !

V roce 2007 až 2010 zemřelo na silnicích 126 osob, 623 bylo zraněno těžce a 4 435 lehce. Nepřiměřená rychlost z tohoto počtu zavinila 53 úmrtí, 250 těžkých zranění a 1262 zranění lehkých. Nepřiměřená rychlost je při dopravních nehodách v LK nejčastější příčinou smrtelného (42,1 %) a těžkého zranění (40,1 %). LK v roce 2011 nastartoval projekt, který se zaměřuje na aspekt nepřiměřené rychlosti.

Masivní víceletá kampaň počítá se zapojení celé řady partnerů, kteří se ať již přímo či nepřímo podílejí na zvyšování a prevenci bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Projekt obsahovat minimálně následující prvky:

- billboardová a plakátová kampaň
- Internetová kampaň
- rádiové spoty
- inzerce v tiskovinách
- informační a prezentační materiály v dostatečném množství pro distribuce i partnery projektu
- prezentace v rámci týdnů bezpečnosti v LK

Z důvodu potřebné efektivity kampaně byla zvolena adaptace německé úspěšné kampaně „Runter vom Gas“. Bylo vyjednáno partnerství a možnost použití postupů, systému vyhodnocování i grafických podkladů Deutscher Verkehrssicherheitsrat e.V. (DVR), která kampaň realizovala v SRN a která se stane odborným garantem adaptace do prostředí LK.

Ocenění kampaně „Runter vom Gas“

- Social Effie 2009 (Cena za sociální komunikaci)
- International Festival for Road Safety Campaigns 2009, Tunis (1. místo)
- Silberne OttoCar 2009 (Internationalen AutoVision-Festival)

Silný multiplikační efekt kampaně „Runter vom Gas“

Kampaň „Runter vom Gas“ zahrnuje více jak 100 projektů a 60 partnerů. Za tři roky na ní bylo vynaloženo 9 milionů EUR. Partneři přinesli formou multiplikace myšlenky další 5násobek vynaložených prostředků. Celkem bylo vynaloženo na myšlenku „Runter vom Gas“, z různých zdrojů 45 milionů EUR.

Výsledky a vyhodnocení kampaně „Runter vom Gas“

Kampaň „Runter vom Gas“ byla pravidelně vyhodnocována ve spolupráci s úřadem pro dopravní statistiku a univerzitou. Nelze s určitostí prokázat jistou souvislost mezi jakoukoli sociální kampaní a výsledným pozitivním trendem. Tento obecně problémový aspekt sociálních kampaní, lze do jisté míry kompenzovat rozsáhlým průzkumem.

- 85 % dotazovaných se vyjádřilo, že se po shlédnutí kampaně zamyslelo nad svých chováním
- 71 % dotazovaných tvrdilo že po shlédnutí kampaně změnili své chování a jezdí pomaleji
- průměrná denní návštěvnost internetových stránek činila 375 návštěvníků, průměrná doba strávená na stránkách činila 4,5 min.

Výstava STOP smrtelným nehodám

V rámci týdne bezpečnosti II/2008 byla vytvořena sada plakátů o smrtelných nehodách v LK, která byla doplněna dalšími vizuálními prvky. Od roku 2009 byla instalována na 11 místech v LK. V roce 2012 bude zařazena jako jeden z prvků výše uvedené kampaně. Výstava je každoročně aktualizována o nové informace.

P6 - BEZ TOLERANCE III

Statistiky poukazují na skutečnost, že i přes velmi přísné tresty, je alkohol za volantem stále aktuálním tématem, přičemž následky nehod, které jsou způsobeny řidiči pod vlivem alkoholu, bývají velmi vážné.

V roce 2011 byla problematika alkoholu a problematika drog za volantem tématem preventivní kampaně „Neber druhým budoucnost II“, která běžela od července až do 23. září. Tým proškolených hostesek v uvedeném období navštívil téměř 140 provozoven a oslovil kolem 4 000 lidí, kteří se mohli zapojit do vědomostního kvízu na téma alkohol za volantem a získat zdarma alkoholtester. Hostům restaurací byly podávány informace o tom, jak alkohol působí na vnímání člověka a jak dlouho ho tělo odbourává, jaké sankce hrozí podle nového bodového systému nebo jaké jsou limity v Evropě.

V roce 2012 je stanoveno pokračování této kontaktní kampaně a oslovení dalších řidičů. Stejně jako v roce 2011 bude tato kampaň proložena společnými dopravně bezpečnostními akcemi s Policií ČR a pro další působení a větší účinnost budou zapojeny média formou inzerce.

P7 - KURZY BEZPEČNÉ JÍZDY - ZAČÍNÁJÍCÍ ŘIDIČI

V roce 2010 započala spolupráce s Centrem kurzů bezpečné jízdy na Autodromu v Sosnové. Cílem LK je připravit mladé řidiče do silničního provozu.

Kurzy jsou připraveny až pro 600 zájemců a konají se ve vypsanych termínech zveřejněných na www.kurzybezpecnejizdy.cz. Kurz je složen z teoretické části a z praktické části pod vedením zkušených instruktorů.

V roce 2012 bude připraven kurz pro začínající a mladé a začínající řidiče ve stejném rozsahu, tedy 600 návštěvníků.

Kurzy se budou skládat z následujících prvků:

ZATÁČKA/ SMYKOVÁ PLOCHA

- Průjezdy zatáčkou asfalt suchý/mokrý povrch od 40 do 60 km/h (ideální stopa)
- Průjezdy zatáčkou smyková plocha od 15 do 45 km/h (průjezd, přidání plynu...)
- Řešení/ zvládnutí nedotáčivého smyku (se spojkou, s brzdou...)
- Řešení/ zvládnutí přetáčivého smyku
- Krizové brzdění před zatáčkou/ v zatáčce
- Vyhýbací manévr v zatáčce se změnou rychlostí

ROVINA/ SMYKOVÁ PLOCHA

- Brzdění asfalt suchý/mokrý povrch od 50 do 60 km/h
- Brzdění 2 různé povrchy 50 – 60 km/h
- Brzdění smyková plocha 50 – 60 km/h
- Brzdění a zatáčení - smyková plocha
- Slalom mezi kužely – asfalt, 2 různé povrchy
- Vyhýbací manévr - smyková plocha

P8 - KURZY BEZPEČNÉ JÍZDY - RODIČE S DĚTMI

LK připravil poprvé v roce 2011 unikátní program pro maminky s dětmi. Na autodromu v Sosnové absolvovaly komplexní program, který měl za cíl zlepšit jejich řidičské dovednosti a také je naučit, jak zajistit bezpečnost dětí v silničním provozu. V roce 2011 bylo LK připraveno pokračování pro cca 100 účastníků.

Veškerý program bude formou praktických workshopů, aby poskytl osobní zkušenosti a přesvědčivé informace. Smysl takového přístupu potvrzují poznatky, že 50 % chodců umírá za snížené viditelnosti a 60 % dětí v autech bývá špatně připoutaných. V automobilech si rodiče vyzkoušeli různé jízdní situace, naučili se například správně použít bezpečnostní pásy v době těhotenství a autosedačky pro své děti. Odborníci jim také vysvětlili, jak zajistit viditelnost chodce, cyklisty nebo třeba kočárku v zimě, ve tmě apod. Do prevence bezpečnosti se zapojují také děti, aby samy pochopily smysl pravidel bezpečného chování v silničním provozu a pomáhaly v rodinách šířit toto téma. Program je realizován ve spolupráci s mateřskými centry z LK.

Pro rok 2012 bude program připraven společně s Mateřskými centry inovován o některé nové prvky a nabídnut širší skupině. Předpokladem je uspořádání dvou termínů na autodromu v Sosnové. Další termíny zkrácené verze programu zabezpečí tým silniční bezpečnosti v rámci svých výjezdů ve spolupráci se sítí mateřských center.

Měřitelnost výsledků:

Počet účastníků kurzů

Počet mediálních výstupů

P9 - UČME SE PŘEŽÍT IV - ZAČINAJÍCÍ MOTOCYKLISTÉ

Cílem projektu je nadstavba v nabytí znalostí a zkušeností čerstvých držitelů řidičského oprávnění skupiny A, resp. podskupiny A1 a dále šíření informace o výukových možnostech nejen v rámci Euroregionu Nisa.

Projekt sestává ze tří pilířů:

- V průběhu roku 2012 uspořádání 2 kurzů bezpečné jízdy na motocyklu pro čerstvé absolventy autoškol v LK (celkem 120 začínajících motocyklistů). Doplnění těchto kurzů motocyklisty (veřejností).
- Dvoujazyčná informační kampaň o možnostech vylepšování znalostí a zkušeností jízdy na motocyklu nejen v rámci ERN.

V rámci projektu budou ke spolupráci osloveny autoškoly v LK, které by měly poskytnout již v kurzu informace o možnosti této nadstavbové výuky. Motivace autoškoly o poskytnutí této informace je v přidané hodnotě výuky poskytnuté klientovi dané autoškoly.

Předpokladem je podpoření projektu s Fondu malých projektů programu Cíl III - přeshraniční spolupráce mezi Polskem a ČR. Projekt je inovovaným pokračováním již realizovaných projektů z roku 2010 a 2011. Za tímto účelem byla v roce 2011 přizvána k realizaci kurzů polská společnost WORD Jelenia Góra, se kterou LK spolupracuje na přeshraničních projektech.

Měřitelnost výsledků:

Počet proškolených v rámci projektu podle plánu

Počet mediálních výstupů

P10 - DĚTSKÝ DEN S DOPRAVOU

Den s dopravou 2012 bude realizován v červnu na letišti v Liberci. V rámci tohoto dne budou nejen pro děti připraveny aktivity týkající se bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, jako podpora dopravní výchovy a dopravních hřišť v LK. Předpokladem je účast celé řady partnerů, zejména Policie ČR, Městské policie a dalších odborných partnerů.

Měřitelnost výsledků:

Počet účastníků akce

P11 - KRAJSKÉ KOLO DSMC 2012

Dopravní soutěž mladých cyklistů (DSMC) je evropskou soutěží a je každoročně vyhlašována Ministerstvem dopravy a dalšími ústředními orgány. Organizace je členěna od základních kol, přes okresní, krajské, celorepublikové až k evropskému finále. LK pořádá krajské kolo DSMC. V roce 2012 se uskuteční v termínu 7. - 8. 6. v Liberci.

V krajském kole DSMC absolvují družstva pět soutěžních disciplín v předem vylosovaném pořadí. Výsledek družstva bude dán součtem trestných bodů jeho jednotlivých členů. Obsah jednotlivých disciplín odpovídá požadavkům na znalosti a schopnosti žáků základních škol a navazuje na disciplíny nižších kol DSMC.

Soutěžní disciplíny:

1. Pravidla provozu na pozemních komunikacích - teoretická část (test)
2. Pravidla provozu na pozemních komunikacích - praktická část (jízda na DDH)
3. Jízda zručnosti na kole
4. Zásady poskytování první pomoci (praktická část)
5. Práce s mapou

Krajského kola DSMC se mohou zúčastnit vítězná družstva oblastních kol žáků základních škol nebo odpovídajících ročníků gymnázií, popř. dalších alternativních škol.

Účastníci:

- v I. kategorii čtyřčlenné družstvo (2 děvčata + 2 chlapci) 10. - 12. let dosažených v roce 2012 žádný člen družstva I kategorie, nesmí přesáhnout 12 let v roce 2012 (tj. nesmí dovést v roce 2012 13 let).

- v II. kategorii čtyřčlenné družstvo (2 děvčata + 2 chlapci) 13. - 15. (16) let dosažených v roce 2012

P12- PODPORA DOPRAVNÍ VÝCHOVY A PROVOZ DDH

V LK je celkem 10 dopravních hřišť, na kterých probíhá v různém rozsahu dopravní výchova dětí ze 4. ročníků základních škol. V současné době ji garantuje Ministerstvo dopravy BESIP, které se částečně podílí na jejím financování. LK a jednotlivá města se pak spolupodílí na dalším financování. Liberecký kraj kupříkladu proplácí dopravu dětí ze škol na hřiště, přispívá formou příspěvku na žáka a dále v rámci různých projektů podporuje hřiště finančně a materiálně.

Jedním ze specifických cílů v oblasti lidského činitele je i podpora dopravní výchovy, zavedení systému ve výuce dopravní výchovy a využívání dětských dopravních hřišť se stejnými podmínkami pro všechny děti v kraji.

Jako jeden z cílů bylo stanoveno zabezpečit dopravní výchovu pro všechny žáky 4. ročníků, to znamená pro děti, které od 10 let mohou být samostatnými účastníky silničního provozu. Dopravní výchova je jedním z významných prvků prevence v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Úkolem dopravní výchovy je na jedné straně děti ochránit a na druhé straně z nich vychovat takové účastníky provozu, kteří se budou chovat ohleduplně a řídit se stanovenými pravidly.

Na základě zpracování dat o počtu základních škol v Libereckém kraji, které ve školním roce 2002/2003 při výuce dopravní výchovy navštívily DDH bylo zjištěno, že se jedná pouze o necelých 55 % z celkového počtu škol. Vzhledem k tomuto nízkému číslu bylo jako cíl stanoveno zabezpečit výuku dopravní výchovy všech dětí 4. tříd ZŠ na DDH v LK včetně přezkoušení získaných znalostí a dovedností. Níže popsanými aktivitami bylo v Libereckém kraji pro školní rok 2010/2011 dosaženo výsledku 89,4 % účasti škol, které činily 91,5% účasti dětí na dopravní výchově.

Aktivity vedoucí k dosažení cíle:

- byla zpracována mapa spádovosti jednotlivých ZŠ na DDH v LK pro

subjekty zapojených do podpory výuky dopravní výchovy

- byly osloveny všechny ZŠ v LK
- podpora významu dopravní výchovy – každoročně jsou vyhodnoceni nejlepší učitelé dopravní výchovy v LK, kterým je předáno ocenění a poděkování
- využití manažera BESIP Ministerstva pro LK - hlavní činnosti směřují do oblasti dopravní výchovy dětí
- základním školám vzdáleným od DDH byla učiněna nabídka na uhrazení dopravy dětí na DDH
- s provozovateli jednotlivých hřišť byla uzavřena smlouva, na jejímž základě byl LK vyplácen příspěvek na provoz odvislý od počtu odučených žáků. (Tento příspěvek činil 50,- Kč. Pro rok 2011 byl navýšen na 100,- Kč)
- Systémové vybavování dětských dopravních hřišť moderními výukovými pomůckami, příspěvky na provoz a propagaci dopravních hřišť a dopravní výchovy

V prosinci 2010 se LK stal majitelem objektu dopravního hřiště v Liberci, kde nyní společně s Městskou policií realizuje dopravní výchovu a doplňkové programy. Zároveň kraj otevřel toto dopravní hřiště veřejnosti pro volnočasové aktivity. Za tímto účelem bylo v roce 2011 DDH Liberec částečně zrekonstruováno. V roce 2012 bude pokračovat rekonstrukce a dále budou rozvíjeny dopravně bezpečnostní programy, které jsou na něm nyní realizovány.

Podpora dalších dětských dopravních hřišť bude v roce 2012 pokračovat ve výše uvedených systémových aktivitách.

Měřitelnost výsledků:

Realizace podpory

Počet akcí nad rámec dopravní výchovy

P13 - TRADIČNÍ SOUTĚŽE LK

V průběhu roku budou pořádány tradiční soutěže pro děti a to jednak znalostní soutěže prostřednictvím webových stránek www.pankuzel.cz a dále výtvarná soutěž.

Internetové stránky www.pankuzel.cz jsou i za tímto účelem propojovány s dopravně-bezpečnostním portálem www.skodahrou.cz.

Měřitelnost výsledků:

Počet účastníků

Počet soutěží

P14 - MONITORING NEHODOVOSTI A PR V REGIONU

V rámci agendy BESIP LK bylo v roce 2011 prostřednictvím realizovaných projektů výrazným způsobem upozorněno na nehodové a nebezpečné lokality v LK. Detailnímu zmapování posloužila zejména Bezpečnostní inspekce silnicí II. tříd, která byla zpracována v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/96/ES o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury. Tato inspekce odhalila 1 067 závad, přičemž převážná většina z nich je nízkonákladově odstranitelná.

Dalším dokumentem, který přispěl k monitoringu nehodových a nebezpečných míst je realizace přeshraničního projektu „Bezpečněji na silnicích“. Společnost HBH Projekt spol. s r.o., která vzešla z výběrového řízení, měla pro vyhodnocení nehodovosti k dispozici data z dopravních nehod v Libereckém kraji za období let 2008 - 2010 s následky smrtelných a těžkých zranění.

Na základě analýzy těchto dat byly identifikovány nehodové lokality, které byly následně posouzeny i z pohledu dalších faktorů, významně se podílejících na vzniku jednotlivých dopravních nehod (např. viditelnost, stav komunikace, stav dopravního značení atd.). Nehodové lokality, které byly takto identifikovány a posouzeny, jsou součástí této publikace včetně jejich popisu, popisu rizik a fotodokumentace. Součástí vyhodnocení každé z nehodových lokalit je i návrh na možné řešení ke zvýšení bezpečnosti v těchto nebezpečných úsecích.

V roce 2012 bude pokračovat důsledný monitoring nebezpečných a nehodových lokalit v LK a výsledky těchto analýz budou předávány relevantním subjektům. Zároveň obdobně jako v roce 2011 bude tato problematika medializována.

Měřitelnost výsledků:

Počet mediálních výstupů, počet vydaných tiskových zpráv

P15 - PROFESIONÁLOVÉ

V roce 2008 byl LK ve spolupráci s Centrem dopravního výzkumu a Centrem služeb pro silniční dopravu vydán leták „Jízda pro život“. Tento leták obsahuje informace o dobách řízení, bezpečnostních přestávkách a dobách odpočinku podle platné právní úpravy a dále informace týkající se únavy, mikrospánku apod. Leták byl distribuován řidičům při silničních kontrolách a dále na odbory doprav jednotlivých měst. V roce 2011 bylo připraveno pokračování kampaně a distribuce těchto informací bude pokračovat i v roce 2012.

Cílem pro rok 2012 bylo vytvoření tiskoviny, která upozorní na základní povinnosti řidičů a dopravců spojených s přepravou nebezpečných materiálů v souladu s dohodou ADR. Vzhledem k plánovaným legislativním změnám v této dohodě, bylo od její realizace v roce 2011 ustoupeno a kampaň na podporu těchto informací bude zahájena v roce 2012.

Měřitelnost výsledků:

Počet distribučních míst

P16 - ZIMA 2012

Kampaň zima 2012 bude realizována ve spolupráci s odbornými partnery. Kampaň bude spočívat v prezentacích týmu silniční bezpečnosti v obchodních domech v LK. Jedná se o pokračování kampaně z předchozích let.

Při prezentacích budou řidičům motorových vozidel podávány informace, jak je důležité v zimním období používat kvalitní zimní pneumatiky a další případnou zimní výbavu. Mnoho řidičů stále podceňuje vlastnosti, které poskytují zimní pneumatiky a v zimních měsících používají nevhodné letní pneumatiky případně zimní, které již nemají potřebné vlastnosti. Tito řidiči si neuvědomují nebezpečí, které hrozí jim a ohrožují tak sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Na vystavených vzorcích bude proškolená obsluha expozice prezentovat, co je důležité při výběru zimní pneumatiky.

V roce 2011 došlo k zásadní legislativní změně, která v období od 1. listopadu do 31. března, nařizuje použití zimních pneumatik za splnění dvou podmínek vztahujících se k povětrnostním podmínkám. Tato novinka byla v roce 2011 v rámci kampaně šířena.

Dále jsou návštěvníkům podávány další informace o zásadách bezpečné jízdy v zimním období popřípadě o nebo např. o úsecích v LK, které jsou osazeny značkami „zimní výbava (C15 a C15b) a jaké povinnosti mají řidiči na těchto úsecích. Programu se účastní odborníci na problematiku sněhových řetězů, kteří prezentují jejich správné užití, montáž a výběr vhodných typů pro daný terén.

Měřitelnost výsledků:

Počet akcí

Počet oslovených účastníků

2.2. Pozemní komunikace – Projekty 2012

PK1. NEHODOVÉ LOKALITY

Cílem v roce 2012 je vytvoření nehodových map se zakreslením dopravních nehod na hektometr silnice I., II. a III. třídy dle jednotlivých příčin dopravních nehod (srážka se zvěří, chodcem, nedání přednosti v jízdě, náledí, výtluhy, nedodržení bezpečné vzdálenosti, smyk apod.). Následně dle jednotlivých příčin dopravních nehod provést vyhodnocení úseků silnic a navrhnout opatření.

Příprava map: březen, duben 2012

Vyhodnocení map: květen, červen 2012

PK2. BEZPEČNOSTNÍ AUDITY

Pokračovat i v roce 2012 u všech připravovaných investičních akcí Krajskou správou silnic LK na silnicích II. a III. třídy, zejména u akcí financovaných z Regionálního operačního programu v zadávání bezpečnostních auditů na jednotlivé stupně projektových dokumentací. Z pozice silničního správního úřadu, v rámci vyjadřování se k jednotlivým stupňům projektových dokumentací pro územní či stavební řízení, doporučovat u vybraných projektů vypracování bezpečnostního auditu.

Termín: průběžně 2012

PK3. BEZPEČNOSTNÍ INSPEKCE

Pokračovat v odstraňování bezpečnostních rizik nalezených v bezpečnostní inspekci na silnicích II. třídy, která byla v roce 2011 zpracována. Zadat v roce 2012 prostřednictvím odboru dopravy dokumentaci ve věci zpracování bezpečnostní inspekce na části stávajících silnicích III. třídy na území LK a následně identifikovat stávající bezpečnostní nedostatky na silniční síti.

Odstraňování škod: průběžně v roce 2012

Zadání inspekce: březen 2012

Vyhodnocení nedostatků: září 2012

PK4. OMEZENÍ POČTU REKLAMNÍCH ZAŘÍZENÍ U POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Pokračovat i v roce 2012 v omezování počtu reklamních zařízení v ochranných pásmech silnic I. třídy a zřizovaných na silničních pozemcích silnic I. třídy na území LK v rámci působnosti silničního správního úřadu. Oslovit ostatní silniční správní úřady, aby v rámci výkonu silničního správního úřadu omezily počty reklamních zařízení v ochranných pásmech silnic II. a III. třídy a počty reklamních zařízení zřizovaných na silnicích II. a III. třídy. V rámci samostatné působnosti prostřednictvím Krajské správy silnic LK omezit počty reklamních zařízení zřizovaných na pozemcích či stavbách ve vlastnictví LK.

Termín: průběžně 2012

PK5. ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZDY

Odstranit bezpečnostní rizika na stávajících železničních přejezdech na silnicích II. třídy, které byly předmětem bezpečnostní inspekce.

Termín: příležitostně 2012

PK6. ROZŠIŘOVÁNÍ TELEMATICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Podporovat rozšiřování telematických zařízení na pozemních komunikacích v LK. V roce 2012 zejména realizovat, v současné době projekčně připravovaný, navigační systém na zimní středisko Horní Míšečky, který se nepodařilo realizovat. Dále zahájit projekční přípravu na další telematická zařízení na území LK, zejména v horských střediscích na území LK.

Zahájení realizace Míšečky: květen 2012

Ukončení realizace: září 2012

Projekční příprava: květen, červen 2012

PK7. VYHODNOCOVÁNÍ STAVEBNÍHO STAVU VOZOVEK

V roce 2012 zajistit provedení vyhodnocení stavebního stavu vozovek silnic II. a III. třídy a následně vytvoření plánu oprav silnic II. a III. třídy.

Termín: prosinec 2012

PK8. PODPORA CYKLODOPRAVY

Vyhlásit grantový program zaměřený na podporu cyklo dopravy v LK v roce 2012. Informovat obce LK o možnosti podání projektů v oblasti cyklo dopravy do programu Státního fondu dopravní infrastruktury. Pokračovat v přípravě a realizaci páteřní cyklotrasy Odra – Nisa.

Informovanost obcí: průběžně 2012

Grantový program: květen 2012

PK9. KONTROLNÍ ČINNOST – DOPRAVNÍ ZNAČENÍ

Vzhledem k tomu, že ze statistik dopravní nehodovosti vyplývá, že velké procento dopravních nehod se stává v místech dopravního omezení, je nutné se z pozice silničního správního úřadu nadále zaměřit i v roce 2012 na výkon kontrolní činnosti zaměřené na kontrolu dodržování osazování dopravního značení v rámci povolených jednotlivých dopravních omezení (uzavírky, zvláštní užívání apod.).

Termín: průběžně 2012

PK10. PŘÍMÁ PODPORA

Podporovat z rozpočtu kraje realizaci konkrétních projektů, kterými se zvýší bezpečnost provozu. Jedná se například o realizaci přechodů pro chodce, míst pro přecházení, komunikací pro nemotorovou dopravu, vjezdové ostrůvky apod.

Termín: průběžně 2012

PK11. PACHOVÉ OHRADNÍKY

I v LK dochází každoročně ke značnému úhynu zvěře na silnicích v důsledku srážek s auty. Některé úhyny vyplývají z policejních statistik, jedná se o hlášené dopravní nehody, další úhyny jsou mapovány jednotlivými mysliveckými sdruženími. Aby k těmto střetům docházelo co nejméně, bylo by dobré i v roce 2012 nakoupit přípravky, které se aplikují podél silnic na vybraných úsecích, kde dochází každoročně ke střetu vozidla se zvěří.

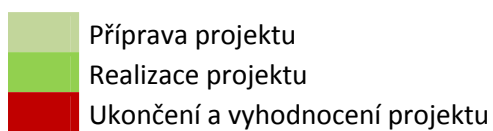
Termín: květen 2012

2.3. Rozpočet

Projekt	Navržený rozpočet
P1 - TÝM SILNIČNÍ BEZPEČNOSTI LK	1 800 000,00
P2 - TÝDNY BEZPEČNOSTI V LIBERECKÉM KRAJI	500 000,00
P3 - BESIP LK NA INTERNETU	200 000,00
P4 - PROJEKTOVÉ SOUTĚŽE	300 000,00
P5 – UBER PLYN !	3 800 000,00
P6 - BEZ TOLERANCE III	550 000,00
P7 - KURZY BEZPEČNÉ JÍZDY - ZAČÍNÁJÍCÍ ŘIDIČI	1 000 000,00
P8 - KURZY BEZPEČNÉ JÍZDY - RODIČE S DĚTMI	350 000,00
P9 - UČME SE PŘEŽÍT IV - ZAČÍNÁJÍCÍ MOTOCYKLISTÉ	1 000 000,00
P10 - DĚTSKÝ DEN S DOPRAVOU	400 000,00
P11 - KRAJSKÉ KOLO DSMC 2012	100 000,00
P12- PODPORA DOPRAVNÍ VÝCHOVY A PROVOZ DDH	500 000,00
P13 - TRADIČNÍ SOUTĚŽE LK	50 000,00
P14 - MONITORING NEHODOVOSTI A PR V REGIONU	1 000 000,00
P15 - PROFESIONÁLOVÉ	50 000,00
P16 - ZIMA 2012	50 000,00
PK1 NEHODOVÉ LOKALITY	0,00
PK2 BEZPEČNOSTNÍ AUDITY	500 000,00
PK3 BEZPEČNOSTNÍ INSPEKCE	500 000,00
PK4 OMEZENÍ POČTU REKLAMNÍCH ZAŘÍZENÍ U POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ	0,00
PK5 ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZDY	100 000,00
PK6 ROZŠIŘOVÁNÍ TELEMATICKÝCH ZAŘÍZENÍ	5 000 000,00
PK7 VYHODNOCOVÁNÍ STAVEBNÍHO STAVU VOZOVEK	1 500 000,00
PK8 PODPORA CYKLODOPRAVY	5 000 000,00
PK9 KONTROLNÍ ČINNOST – DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	200 000,00
PK10 PŘÍMÁ PODPORA	5 000 000,00
PK11 PACHOVÉ OHRADNÍKY	60 000,00

2.4. Časový plán

Projekt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
P1												
P2												
P3												
P4												
P5												
P6												
P7												
P8												
P9												
P10												
P11												
P12												
P13												
P14												
P15												
P16												
PK1												
PK2												
PK3												
PK4												
PK5												
PK6												
PK7												
PK8												
PK9												
PK10												
PK11												

Roční plán BESIP LK byl schválen usnesením Rady Libereckého kraje č. XX/12/RK ze dne 24.1.2012